

İZMİR KAVRAM MESLEK YÜKSEKOKULU
ENGELSİZ KAVRAM KOORDİNATÖRLÜĞÜ VE ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ
YÖNERGESİ

(30.06.2022 Tarih ve 2022/55 Sayılı Yüksekokul Kararı ve 01.07.2022 Tarih ve 173 Sayılı Müttevelli Heyeti Kararı ile onaylanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel Esaslar

Amaç

MADDE 1- Bu yönergenin amacı, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu önlisans programlarında öğrenim gören engelli öğrenciler ile özel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin, eğitim - öğretim süreçlerine tam ve verimli katılımlarını sağlamak, sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek, bu ihtiyaçların karşılanması için gerekli önlemleri almak ve tüm öğrencilerle eşit şartlarda kaliteli bir yüksekokul deneyimi yaşayabilecekleri fiziki ve akademik ortamı hazırlamak amacıyla İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan “Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi”nin çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu yönerge; İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan “Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi”nin görev, sorumluluk, işleyiş ve faaliyet alanlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönerge; 01.07.2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 15. Maddesine ve 14.02.2014 tarih ve 28913 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 11 ve 12. Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

Engelli Öğrenci: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, duyuşal, ruşal, duyuşal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu öğrencisini,

Müdür: İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürü’nü,

Yüksekokul: İzmir Kavram Meslek Yüksekokulunu,

Koordinatörlük: İzmir Kavram Meslek Yüksekokuluna bağlı olarak görev yapan Engelsiz Kavram Koordinatörlüğünü,

Koordinatör: Meslek Yüksekokulu Müdürü tarafından görevlendirilen engelli bireyler alanında veya özel eğitim alanına yakın alanda uzmanlaşmış öğretim elemanını,

Birim: İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Engelli Öğrenci Birimini,

Başkan: Engelli Öğrenci Birimi başkanını,

Sınav: İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu ön lisans programlarında yapılan ara sınav, final sınavı, bütünleme sınavı, mazeret sınavı, tek ders sınavını, ifade eder.

Genel Esaslar

MADDE 5- Bu yönerge kapsamında belirlenen hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

a) Engelli öğrencilerin, yüksekokuldaki olanaklara ve hizmetlere tüm öğrencilerle eşit şartlarda erişimlerini sağlayan, kişisel ve akademik gelişimlerini destekleyen bir yerleşke ve yüksekokul yaşamı için gereken süreçler sağlanır.

b) Engelli öğrencilere yönelik olarak alınacak kararlarda ve verilecek hizmetlerde engelli öğrencilerin, ailelerinin ve ilgili gönüllü kuruluşların katılımları sağlanır.

c) Yüksekokula bağlı tüm birimlerin engelli öğrencilere yönelik yapmak istedikleri her türlü hizmet ve düzenlemeler, Koordinatörlük ve Engelli Öğrenci Birimi görüşü ve danışmanlığında yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi Yapılanması ve Çalışma Esasları

Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi Yapılanması

MADDE 6- Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi, Meslek Yüksekokulu Müdürü tarafından görevlendirilecek bir Müdür Yardımcısı başkanlığında, Sağlık, Kültür ve Spor Birim Sorumlusu, Öğrenci İşleri Birim Sorumlusu, Engelli Öğrenci Temsilcisi ile yüksekokulda mevcut programlardan özel gereksinimli bireyler konusunda veya özel eğitim alanında uzmanlaşmış öğretim elemanları içinden görevlendirilen Engelsiz Kavram Koordinatörü sorumluluğunda çalışmalarını sürdürür.

MADDE 7- Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi çalışmalarını Müdürlüğe bağlı idari birimlerle koordinasyon içerisinde yürütür. Gerektiğinde ilgili birimlerden birer temsilci toplantılara katılır.

MADDE 8- Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi öğrencilerin idari, fiziksel, sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere her öğretim yılı başında ve sonunda en az bir kez toplanır, her yıl çalışma raporunu hazırlar.

MADDE 9- Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi her yıl hazırlayacağı faaliyet ve değerlendirme sonuçlarını içeren raporu, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilmek üzere Müdürlüğe bildirir.

MADDE 10- Birimin sekretaryasını Sağlık, Kültür ve Spor Birimi yürütür.

Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Biriminin Çalışma Esasları

MADDE 11- Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören engelli öğrencilerin yüksekokuldaki olanaklara ve hizmetlere eşit erişimlerini sağlamaya ve öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerini destekleyen bir ortam oluşturmaya yönelik çalışmalar yapar.

Bu kapsamda, Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada eğitim, öğretim, burs, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek ve sorunları ortadan kaldırmak üzere çözüm önerileri sunmak, gerekli düzenlemeleri yüksekokulda bulunan diğer birimler ile eşgüdüm içerisinde yapmak,

b) Engelli öğrencilerin akademik, fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamlarını destekleyen, yüksekokul yaşamına aktif katılmaları için gereken uygun eğitim-öğretim imkânlarını sağlamak,

c) Engelli öğrencilerin taleplerini değerlendirmek, bu talepleri karara bağlamak ve kararların ilgili birimler tarafından uygulanmasını izlemek,

ç) Öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik yayın faaliyetlerinde bulunmak, öğretim elemanlarına engellilik ile bunun getirdiği sınırlılıkları ve yapılması gereken düzenlemeleri anlatan ve bilgi veren doküman hazırlamak, bilinç düzeyini arttırmak, ilgililere danışmanlık hizmeti vermek, gerektiği durumlarda hizmet içi eğitim sağlamak,

d) Engellilik alanında bilinç ve duyarlılık düzeyini arttırmak için program ve projeler geliştirmek, seminer, konferans ve benzeri faaliyetler düzenlemek,

e) Engellilik konusuna yönelik yayın, doküman ve bilgilerin yer aldığı, engelli öğrencilerin sorunlarını ve isteklerini dile getirmelerine olanak sağlayan, ilgili koordinatörlük ve birimle iletişimine de imkân veren bir internet sitesi oluşturmak,

f) Alınan kararların ve belirlenen stratejilerin uygulanmasını denetlemek,

g) Maddi güçlüğü bulunan engelli öğrencilerin yardımcı araç gereçlerinin ücretsiz temini yönünde çalışmalarda bulunmak,

ğ) Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim sürecini engelli öğrenciler için de anlamlı hale getirmek için; engelli öğrencinin sınavlarla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi okuyucu sağlamak ve engelin doğasından kaynaklanan farklılıklara göre alınacak gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak,

h) İstihdam olanakları ve mesleklere ilişkin bilgilendirici kitaplar hazırlanması konusunda çalışmalar yapılmasını ve bunların engelli öğrencilere ulaştırılmasını sağlayacak tedbirler almak,

i) Yüksekokulu kazanan engelli öğrencileri kayıt sırasında tespit etmek,

i) Yüksekokul yerleşkesinin ve yerleşkede bulunan yapılar ile açık alanların engelli öğrenciler için ulaşılabilir olmasını sağlamak,

j) Her eğitim yılı Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Biriminin faaliyet ve değerlendirmelerini içeren raporun, bir sonraki yılın çalışma programı taslağının ve birimin ihtiyaçlarına dönük stratejileri içeren raporu hazırlamak,

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim - Öğretim ve Sınav Tedbirlerine İlişkin Usul ve Esaslar

Eğitim ve Öğretimin Yürütülmesine İlişkin Tedbirler

MADDE 12- Özel destek ihtiyaçlarını geçerli raporla belgeleyen öğrenciler, engel ve ihtiyaç durumlarına göre eğitim ve öğretim ihtiyaçları bakımından özel tedbirlerle desteklenirler. Engelli öğrencilere yönelik ders öncesinde, ders esnasında ve ders sonrasındaki uygulamalara ilişkin esaslar aşağıda sıralanmıştır:

a) Öğretim elemanları, Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından kendilerine iletilen engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

b) Yüksekokul Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanan ve İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu'na kayıt yaptıran Engelli öğrencilerin program öğretim elemanları, öğrencinin derse kayıt olduğu akademik dönemin ilk üç haftası içinde, öğrenci ile görüşerek, öğrenciyi gözleyerek dersin yürütülmesi için alınması gereken tedbirleri ve ihtiyaçları belirlemekle yükümlüdür.

c) Koordinatörlük ve Birim üyelerince sınıflarda engelli ve özel desteğe ihtiyacı bulunan öğrencilerin derslerini eşit bir eğitim ortamında alabilmeleri için gerekli fiziksel düzenlemeler yapılır.

ç) İşitme yetersizliği ve görme yetersizliği bulunan öğrencilerin sınıflarda ders esnasında ön sıralarda oturması ve dersin, öğretim elemanı tarafından yüzü dönük bir şekilde anlatılması gerekir.

d) Mümkün olan derslerde, ders notları ve/veya ders sunumları öğrenciye dersin öncesinde erişilebilir formatta verilerek desteklenir.

e) Koordinatörlük ve Birim üyelerince ihtiyaç olması ve öğrenciden talep gelmesi halinde işitme cihazı kullanan öğrencilere, dersliklerdeki arka plan gürültüsünü ve yansımayı azaltan FM sistemleri veya derslik içerisine yerleştirilen indüksiyon döngü sistemi temin edilir.

f) Öğretim elemanları özel gereksinimi bulunan öğrencilerin engel durumundan kaynaklanan ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine veya bilgisayarla ders takibi yapmasına izin verebilir.

g) Engel grubuna göre öğrencinin talebi halinde kısa ve sadeleştirilmiş bir dil kullanılır.
ğ) Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilere verilen proje ve ödevlerde engel durumuna göre uyarlamalar yapılabilir, ödevlerde ek süre verilebilir.

h) Hiç görmeyen ya da az gören öğrencilerin dersle ilgili görsel materyalleri görme kaybı bulunmayan öğrencilerle eşit miktarda kavrayabilmesi için dersi veren öğretim elemanı tarafından sesli betimleme yapılır.

i) Bedensel yetersizliği bulunan öğrencilerin dersleri yüksekokulun mimari olarak en uygun olan katlarında gerçekleştirilir.

i) Engelli öğrencilere, talepleri halinde program sorumluları tarafından gerekli görülen durumlarda veya ders çalışma konusunda Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimine gönüllü öğrenci olarak başvuru yapan öğrenciler tarafından destek hizmeti verilebilir.

j) Özel gereksinimi bulunan öğrencilerin dersler ile ilgili güncel teknolojiyle ortaya çıkan gereksinimleri Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi ile öğrencinin eğitim gördüğü program sorumlularınca düzenlenebilir.

k) Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından engelli öğrencilerin dersleriyle ilgili ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunacak her türlü materyal, talebi doğrultusunda öğrencinin istediği formatta (MP3, Braille, MS Word, PDF vb.) hazırlanır.

MADDE 13- Özel gereksinimli öğrencilerin engel durumlarına göre almaları mümkün olmayan dersler için muafiyet uygulanmamalı, ilgili Yüksekokul Müdürlüğü onayı ile dersi veren öğretim elemanının görüşleri doğrultusunda uygun bir intibak/uyarlama yapılmalıdır. Uyarlamanın mümkün olmadığı durumlarda da dersin ders içeriği ve niteliği göz önüne alınarak (seçmeli/zorunlu) aynı kredide başka bir muadil ders seçmesi sağlanır.

Sınavların Yürütülmesine İlişkin Tedbirler

MADDE 14- (1) Özel destek ihtiyaçlarını geçerli raporla belgeleyen öğrenciler, engel ve ihtiyaç durumlarına göre sınavlarda özel tedbirlerle desteklenirler. Özel gereksinimli öğrencilerin engel durumlarından dolayı sınav öncesinde, sırasında veya sonrasında karşılaşılabilecekleri veya karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmak amacıyla ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar aşağıda sıralanmıştır:

a) Özel desteğe ihtiyacı olan ve engelli öğrencilerin sınavları, Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından takip edilir ve sınav görevlerinin dağıtımını öğrencinin engeli göz önünde bulundurularak planlanır.

b) Sınav salonları, farklı engel grupları çerçevesinde değerlendirilerek ve erişilebilirlik kuralları da göz önünde bulundurularak yapılır.

c) Bedensel yetersizliği olan öğrencilerin sınav yerleri belirlenirken, almış olduğu derslerin sınavlarının erişilebilir dersliklerde yapılmasına dikkat edilir.

ç) Görme, işitme yetersizliği, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, otizm spektrum bozuklukları, disleksi, disgrafi vb. gibi sorunlar yaşayan engelli öğrencilerin talebi ve Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Biriminin uygun bulması halinde bu öğrencilerin bir gözetmen eşliğinde rahatsız olmayacakları bir ortamda sınav olmaları sağlanır.

d) Hiç görmeyen ya da az gören öğrencilerin sınavlarına refakat edecek, sınav olunan ders ile ilgili terminolojiye hâkim olan okuyucu – işaretleyici gözetmen görevlendirilir.

e) Düzenlenen ayrı sınav salonlarının, öğrencilerin sınavla ilgili değişiklikleri öğrenebilmesi ve gerektiğinde soru sorabilmesi için diğer öğrencilerin sınava alındıkları sınav salonlarına yakın olmasına dikkat edilir.

f) Engelli veya özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilere gerekli olduğunda bilgisayar kullanmasına izin verilerek sınav yapılabilir.

g) Özel gereksinimli öğrenci sınavlarda, engel türüne göre yardımcı araç gereçler (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç vb.) kullanılabilir.

ğ) Engel türüne göre, Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından ek süre verilmesi uygun görülen ve ek süre talep eden öğrencilere en fazla 'sınav süresinin yarısı' kadar ek süre verilebilir.

h) Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrenciler, ihtiyaç duydukları tıbbi malzeme, ilaç ve yiyecek ile sınava girebilirler.

ı) Sınav esnasında engel türüne göre ve öğrencinin ihtiyaç duyması halinde bir görevli nezaretinde, geri dönmek kaydıyla, sınav görevlisi tarafından sınava kısa süreliğine ara vermesine izin verilebilir.

(2) Bu hususların uygulanması, akademik birimlerde engelli öğrencilerin akademik danışmanı tarafından takip edilir.

Hizmetlerden Yararlanma

MADDE 15- Engelli öğrencilerin bu usul ve esaslarda bulunan hizmetlerinden yararlanmaları için, engel ve özel destek ihtiyacının, geçerli bir raporla belgelenmesi ve Engelsiz Kavram Koordinatörlüğü ve Engelli Öğrenci Birimine bizzat başvuru yapması gereklidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 16- 17.09.2018 tarih ve 98 Sayılı Yüksekokul Kurul Kararı ile kabul edilmiş olan İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 17- Bu yönerge T.C. İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Yüksekokul Kurulunun Kabulü ve Mütavelli Heyet Başkanlığının onayı ile kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- Bu yönerge İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından yürütülür.